

Samferdselsdepartementet
Postboks 8010 Dep
0030 OSLO

Deres ref
16/1694

Vår ref
16/4247 -

Dato
6.12.2016

Høring - Forslag til endringer i postloven

Det vises til brev fra Samferdselsdepartementet (SD) datert 25. oktober vedlagt høringsnotat med forslag til endringer i postloven. Finansdepartementet (FIN) har merknader til forslaget om tilgang til sonenøkler og forslaget om produktregnskap og regnskapsmessig skille.

Forslaget om tilgang til sonenøkler

For å legge til rette for konkurranse i det norske postmarkedet er det sentralt at alle tilbydere av posttjenester har tilgang til avlåste postkasser og postboksanlegg som ikke er tilgjengelig for allmennheten. Posten Norge AS (Posten) sine konkurrenter har i dag vanskeligheter med å levere post i avlåste postkasser som er oppstilt bak låste inngangsdører i boligblokker og leilighetsbygg. Det skyldes at Posten har «sonenøkkelsystemer» (systemnøkler som åpner inngangsdørene til flere bygninger samt hovedlokk til postboksanlegg) som konkurrentene ikke får tilgang til.

SD foreslår at Posten skal gi andre tilbydere tilgang til sonenøkkelsystemene og utvikle disse til felles sonenøkkelsystemer sammen med andre tilbydere. Av sikkerhets- og personvern hensyn vil det kreves tillatelse fra myndigheten for slik tilgang. Administrasjonskostnader og drift av systemet skal finansieres av tilbyderne i fellesskap, men myndighetene må påregne kostnader i forbindelse med godkjenning, oppfølging, tilsyn, kontroll og klagebehandling.

Videre foreslår SD at myndigheten skal kunne nekte å gi tillatelse når «tilbyders faglige kompetanse, erfaring, soliditet, tidligere handlemåte i forretningsforhold eller andre

forhold tilsier at tilbyder ikke bør ha tilgang til sonenøkkelsystemet». Det fremgår av merknadene til utkastet under alternativ 1 (side 23) og alternativ 2 (side 26) at forslaget er inspirert av bestemmelser om egnethetsvurderinger i finanslovgivningen (finansforetaksloven og finansieringsvirksomhetsloven). FIN antar at det er finansforetaksloven § 6-3 bokstav a som er benyttet som utgangspunkt for de valgte kriteriene. Det fremgår av bestemmelsen at den er «ment som en sikkerhetsventil for å kunne avvise selskaper som registrer seg som posttilbyder etter postloven § 20 uten å være egnet som deltaker i et sonenøkkelsystem». FIN antar at det avgjørende vil være at tilbyderen har den nødvendige tilliten til å inneha en sonenøkkel, slik at det kun er seriøse aktører som kan få tilgang til nøklene. Etter FINs syn vil en slik egnethetsvurdering trolig ha mer til felles med vurderingen som skal foretas etter for eksempel lov om vaktvirksomhet enn etter finansforetakslovens eierkontrollregler. FIN ønsker å gjøre oppmerksom på at begrepet «soliditet» har en særskilt betydning i finanslovgivningen, og at dette begrepet er tett knyttet opp til regulatoriske krav for finansforetak. FIN antar at formålet er å stille krav til den finansielle stillingen hos tilbyderen, men foreslår at det benyttes et annet begrep enn soliditet i forskriften. Videre foreslår FIN at det presiseres hvilken faglig kompetanse som forventes av tilbyderen. For ordens skyld bemerkes det at «erfaring» og «faglig kompetanse» etter finansforetakslovens bestemmelser er to selvstendige vilkår som begge må være oppfylt.

FIN er positiv til at SD legger opp til at alle tilbydere skal få tilgang til avlåste postkasser og postkasseanlegg på like vilkår. Det bør imidlertid vurderes nærmere om det er helt nødvendig med en egen tillatelsesordning. Postloven inneholder allerede krav om at alle tilbydere må registrere seg hos myndigheten (§ 20). Registreringsplikten er ingen godkjenning til etablering eller drift, men gir informasjon til myndigheten for å sikre en forsvarlig oppfølging av lovens formål og bestemmelser i lov og forskrift. I tillegg kan tilbyderen kreve fremleggelse av politiattest ved tilbud av stilling som medfører behandling av postsendinger (§ 31). Det stilles også flere andre krav i postloven. Det er argumenter for at tilbydere som er egnet til å levere postsendinger også burde være egnet til å delta i sonenøkkelsystemene.

I forskriftsbestemmelsene peker SD på to alternativer for tilgang til utleveringspostkasser. Alternativ 1 legger opp til at tilbyder skal avtale tilgang med huseier. Alternativ 2 legger opp til at tilbyder som har fått tillatelse av myndigheten, og som deltar i et felles sonenøkkelsystem, ikke trenger avtale med huseier. Etter FINs vurdering synes det lite hensiktsmessig at flere tilbydere selv må avtale tilgang med huseier. FIN støtter derfor et system som legger opp til tilbydere kan få tilgang uten at de selv må avtale dette med huseier.

Forslaget om produktregnskap og regnskapsmessig skille

Ifølge postloven § 11 skal tilbyder med leveringsplikt føre produktregnskap som viser resultat og balanse for hver av de leveringspliktige tjenestene. Det skal være regnskapsmessig skille mellom leveringspliktige tjenester og annen virksomhet.

Formålet er å vurdere om inntekter fra enerettsområdet brukes til å subsidiere konkurranseutsatte tjenester, samt om prisene på de leveringspliktige tjenestene er kostnadsbaserte.

Ifølge SD vil resultatoppstillingen i produktregnskapet være tilstrekkelig for myndighetens oppfølging av kravet til kostnadsorientering. Kravet om separat balanse for hver av de leveringspliktige tjenestene er derfor uhensiktsmessig, og SD foreslår at dette utgår.

FIN har forståelse for at det kan være uhensiktsmessig å kreve separat balanse for hver av de leveringspliktige tjenestene. Det er likevel viktig at kravene som stilles til regnskapet gir grunnlag for å vurdere kryssubsidiering samt om prisene for de leveringspliktige tjenestene er kostnadsbaserte. For å tilordne kompensasjon for kapitalkostnader er det nødvendig at det føres en balanse for de leveringspliktige tjenestene samlet. Det vil også være behov for en samlet balanse for å kunne tilordne f.eks. gevinst og tap ved salg av driftsmidler. Dersom SDs forslag innebærer at det vil føres en samlet balanse for leveringspliktige tjenestene, har FIN ikke merknader.

Med hilsen

Nina Bjerkedal e.f.
ekspedisjonssjef

Ingrid Rasmussen
avdelingsdirektør

Dokumentet er elektronisk godkjent og har derfor ikke håndskrevne signaturer